

Principiile

Pactului pentru Justiție

În urma unui dialog facilitat de Alianța pentru Statul de Drept

24 septembrie 2009

I. Preambul

Constatând existența unui diferend grav între puterea judecătorească și cea executivă, pornind de la primordialitatea principiului separației și echilibrului puterilor în stat, înțelegând urgența refondării statului de drept pe baze consensuale,

Active Watch - Agenția de Monitorizare a Presei (AMP), Asociația Pro Democratia (APD), Centrul de Resurse Juridice (CRJ) și Transparency International Romania (TI-Ro) au pus bazele Alianței pentru Statul de Drept, cu scopul de a susține eforturile tuturor părților implicate în direcția unei rezolvări raționale, eficiente și în interesul publicului a conflictului grav intervenit în relația dintre puterile statului.

În acest sens, pentru a facilita găsirea unor soluții și pentru a oferi un cadru de mediere în vederea depășirii blocajului de comunicare, cu speranța relansării dialogului și a rezolvării democratice a diferendului dintre puterile statului, Alianța pentru Statul de Drept a invitat Primul-ministru, ministrul Justiției, președinții celor două Camere ale Parlamentului, liderii grupurilor parlamentare, reprezentanții Înaltei Curți de Casație și Justiție, ai Consiliului Superior al Magistraturii, ai Ministerului Public și ai organizațiilor magistratilor să participe la o serie de întâlniri al căror obiectiv este deblocarea actualei crize și inițierea Pactului pentru Justiție.

II. Cuprinsul înțelegerii

În urma întâlnirilor din datele de 17, 22, 23 Septembrie 2009, reprezentanții legislativului, executivului și ai puterii judecătorești au agreat ca și teme de discuții următoarele puncte:

1. *Independența justiției în realizarea actului de justiție*
2. *Finanțarea sistemului*
3. *Relația justiției cu alte puteri ale statului*
4. *Asigurarea bunei administrări în justiție*
5. *Conclușia judecătorului și imaginea publică*

S-a convenit faptul că principiile pe care se va construi Pactul pentru justiție sunt prevăzute în Recomandarea R (94) a Comitetului de Miniștri al statelor membre privind independența, eficiența și rolul judecătorilor, precum și Principiile fundamentale cu privire la

independența sistemului judiciar adoptate de Cel de-al Șaptelea Congres al Națiunilor Unite privind Prevenirea infracțiunilor și tratamentul infractorilor susținut la Milano din 26 august – 6 septembrie 1985 și avizate prin Rezoluțiile 40/32 din 29 noiembrie 1985 și 40/146 decembrie 1985 ale Adunării Generale.

Ca urmare a discuțiilor purtate, participanții au agreeat următoarele direcții în ceea ce privește:

1. Independența justiției în realizarea actului de justiție

- Independența justiției, în general, și a judecătorului, în special, trebuie să reprezinte o garanție pentru justițiabil cu privire la calitatea și corectitudinea actului de justiție, iar nu un privilegiu al magistraților.
- Pentru asigurarea independenței reale sunt necesare aplicarea și respectarea standardelor europene și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la înțelesul și întinderea independenței, precum și cu privire la mecanismele de asigurare a acesteia.
- Sistemul judiciar poate fi vulnerabil și dependent de celelalte puteri ale statului în situația unei finanțări insuficiente.

2. Finanțarea sistemului

- În vederea dimensionării corecte a resurselor necesare pentru buna funcționare a sistemului judiciar este necesară realizarea unei analize de nevoi care să pună în evidență în mod distinct necesarul de resurse aferent funcționării și dezvoltării acestora. Această analiză de nevoi trebuie să aibă în vedere realizarea unei normări a muncii necesare și raportarea acesteia la numărul de posturi existente și la cele necesare, atât din perspectiva magistraților, cât și a personalului auxiliar.
- Pe baza acestei analize trebuie să se asigure garantarea plafonului necesar de funcționare, respectiv cheltuieli de personal și cheltuieli materiale și de capital, indiferent de valoarea acestuia, dar nu mai puțin de 1% din PIB.
- Bugetul trebuie să acopere și cheltuielile de dezvoltare a sistemului și să asigure o finanțare adecvată pentru un act de justiție eficient.
- Aplicarea legii privind transferarea atribuțiilor Ministerului Justiției și Libertăților Cetățenești referitoare la gestionarea bugetului curților de apel, al tribunalelor, al tribunalelor specializate și al judecătorilor la Înalta Curte de Casație și Justiție și asigurarea prealabilă a managerilor necesari gestionării bugetului la instanțe.
- Pentru asigurarea independenței justiției și eliminarea oricăror pârghii de constrângere nu se vor putea realiza rectificări negative pe parcursul anului ale sumelor alocate pentru bugetul justiției aprobat de Parlament.
- Proiectul bugetului de funcționare a instanțelor și parchetelor se elaborează și înaintează de ICCJ și de către Ministerul Public, pe baza analizelor și rapoartelor de fundamentare întocmite de instanțe și parchete.

3. Relația justiției cu alte puteri ale statului

- Consiliul Superior al Magistraturii va fi consultat în mod obligatoriu pentru legalitatea procedurii de elaborare și adoptare a proiectelor de acte normative în relația cu puterea judecătorească de către puterea executivă și cea legislativă pe baza unui aviz în privința proiectelor de acte normative care interesează activitatea sistemului judiciar.
- Stabilirea unor garanții care să limiteze domeniul de reglementare prin intermediul Ordonanțelor de Urgență în domeniul justiției, respectiv statutul magistratului, organizarea și funcționarea instanțelor și parchetelor, bugetul instanțelor și parchetelor și al CSM.
- Stabilirea unui mecanism de evaluare periodică și monitorizare permanentă a relațiilor între puteri.
- Tratatul egal din punct de vedere legislativ între funcțiile de demnitate publică și magistrați, pornind de la principiul egalității între puterile statului.

4. Asigurarea bunei administrări în justiție

- Stabilirea standardelor de bună funcționare a instanțelor și parchetelor.
- Schemele de personal pentru instanțe și parchete se vor dimensiona în funcție de volumul de activitate al magistraților și pe baza normării activității personalului auxiliar din instanțe și parchete.
- Inițierea unui mecanism unitar și permanent la nivel de sistem de evidențiere a statisticii judiciare.

5. Condiția judecătorului și imaginea publică

- Cele trei puteri în stat își garantează respectul reciproc și acționează pentru creșterea încrederii publicului în sistemul judiciar și în statul de drept.
- Implementarea unui statut european al magistratului în România, bazat pe stabilitate și predictibilitatea statutului magistratului, în conformitate cu reglementările și recomandările internaționale în materie.

Având în vedere că problemele care afectează sistemul judiciar sunt multiple, s-a convenit continuarea discuțiilor în cadrul parlamentar, conform Regulamentelor celor două Camere ale Parlamentului României, având ca obiectiv final stabilirea unui Pact pentru Justiție bazat pe de principii și standarde de bună funcționare a justiției comun acceptate de toți reprezentanții celor trei puteri ale statului, precum și conduita care va determina relațiile dintre ei.

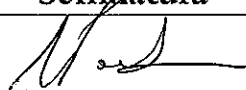

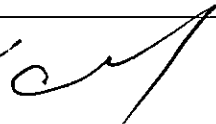

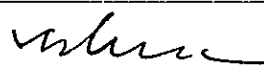
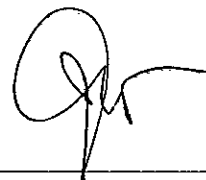

Acestea sunt principiile fundamentale pe care se va adopta Pactul pentru Justiție asumat de cele trei puteri, Pact care va constitui documentul cadru pentru elaborarea și adoptarea viitoarelor politici publice și acte normative în domeniul justiției, precum și măsurile de finanțare și administrare a sistemului de justiție. Principiile astfel elaborate

urmează a fi transmise către comisiile speciale parlamentare pentru detalierea lor în măsuri legislative.

Părțile se angajează să își asume un calendar de aplicare a Pactului pentru Justiție pe baza prezentelor principii.

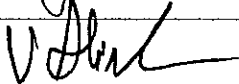
Încheiat astăzi, 24 Septembrie, la hotel Novotel, sala Paris, în 14 exemplare originale, câte unul pentru fiecare parte.

III. Semnatari

Sistemul Judiciar	Nume/Prenume	Semnătură
Înalta Curte de Casație și Justiție	Pandru Actiu	
Consiliul Superior al Magistraturii	LĂBUȘ ANA CRISTINA	
Rețeaua Națională a Adunărilor Generale ale Judecătorilor	Iolicea Alcega	
Asociația Magistraților din România	Klona - Teodoru Pătrîșcu	
Uniunea Națională a Judecătorilor din România	Dana Gîrbovan	
Asociația Procurorilor	Constantin Sima	
Puterea Legislativă		
Grupul politic PSD-PC	IORDACHE FLORIN	
Grupul politic PDL A PARTIDULUI DEBATEI FARA OPINII ASUMATE PREVEDERILE ACESTUI ACT	TOARCE MIRCEA	
Grupul politic al PNL	Nicolaeescu Eugenia	

Grupul politic al UDMR	MÁRTON ÁRPA'D	
Puterea executivă		

Facilitatori

Organizație	Nume/Prenume	Semnătură
Active Watch- Agenția de Monitorizare a Presei		
Asociația Pro Democrația	Irina Bujder	
Centrul de Resurse Juridice	GEORGIANA IORGULESCU	
Transparency International-RO	Victor Alstor	

ORDINUL NUMER 100/2019